

Broj: 05-1-07-5-986/20

Sarajevo, 29.09.2020. godine

Na osnovu člana 6.2., člana 6.7 stav (1) tačka 1) i člana 19.9 stav (1) tačka j) i stava (4) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), člana 114, a u vezi člana 115. i 116. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/3 i 53/16) i člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti u predmetu kršenja Izbornog zakona Bosne i Hercegovine od strane političkog subjekta Demokratska fronta-Gradanski savez (kod 02930) i A P , kandidatkinje ovog političkog subjekta, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine na 58. sjednici, održanoj 29.09.2020. godine, donijela

ODLUKU

(1) Politički subjekt Demokratska fronta-Gradanski savez (kod 02930) odgovoran je što je A P , kandidatkinja ovog političkog subjekta na svom Facebook profilu dana 23.08.2020. godine, koristila jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, pa mu se izriče:

- novčana kazna u iznosu od 1.500,00 KM (slovima: jedna hiljada pet stotina konvertibilnih maraka) koje će snositi članice ove koalicije Demokratska fronta i Gradanski savez, u iznosu od po 750,00 KM.

(2) Utvrđuje se da je A P , kandidatkinja političkog subjekta Demokratska fronta-Gradanski savez za načelniku Općine Novo Sarajevo, dana 23.08.2020. godine na svom Facebook profilu, koristila jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, pa joj se izriče:

-novčana kazna u iznosu od 3.000,00 KM (slovima: tri hiljade konvertibilnih maraka).

(3) Novčana kazna iz stava (1) i (2) ove odluke uplatit će se u roku od osam dana od dana pravosnažnosti ove odluke na račun Ministarstva finansija i rezora Bosne i Hercegovine.

Obratljene

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je dana 27.08.2020. godine primila od Organizacionog odbora BH.povorce ponosa žalbu (u daljem tekstu: podnesak) putem e-maila, u kojoj se navodi da je A P na svom Facebook profilu objavila status u kojem je BH.povorku ponosa nazvala povorkom stida, koji su prenijeli i pojedini mediji.

Nadalje, u podnesku je navedeno da se A P konačno i definitivno protivi prihvaćanju LGBTIQ osoba, te da je istakla da LGBTIQ osobe ne može svrstati u normalan obrazac ponašanja, te smatraju da je navedena retorika kandidatkinje neprihvatljiva i da ovako javno iznesen stav doprinosi širenju govora mržnje i netrpeljivosti prema LGBTIQ osobama.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, imajući u vidu odredbu člana 6.2 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, u postupku ispitivanja formalno pravne strane podneska utvrdila da je isti dopušten, ali da je podnesen od neovlaštenog lica iz kojih razloga je u smislu člana 6.2 stav (2) i (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine predmetni podnesak cijenila kao inicijativu za pokretanje postupka i postupak vodila po službenoj dužnosti.

Postupajući po navedenoj inicijativi, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nakon prijema, u skladu sa zakonskom procedurom, aktom broj: 05-1-07-5-772-2/20 od 04.09.2020. godine inicijativu dostavila navedenom političkom subjektu na izjašnjenje, kao i da se na navode iz podneska posebno izjasni kandidatkinja A P u roku od 24 sata od prijema obavijesti.

Politički subjekt je u blagovremenom roku, dana 08.09.2020. godine, elektronskim putem dostavio izjašnjenje na navedenu inicijativu u kojoj navodi da navedeni istup nema niti jednu dodirnu tačku sa politikama ovog političkog subjekta, među kojima značajno mjesto zauzima borba za prava svih marginalizovanih društvenih grupa u koje spada i LGBTIQ zajednica. Isto tako, u izjašnjenju je politički subjekt uputio izvinjenje zbog nesmotrenog i ničim izazvanog istupa njihove članice.

S obzirom da u navedenom roku, nije dostavljeno izjašnjenje A P, kandidatkinje političkog subjekta Demokratska fronta-Gradanski savez, Centralna izborna komisija BiH je aktom broj: 05-1-07-5-772-4/20 od 14.09.2020. godine ponovno tražila izjašnjenje od kandidatkinje A P u roku od 24 sata od prijema obavijesti.

Dana 15.09.2020. godine je kandidatkinja A P dostavila izjašnjenje u kojem navodi da njen istup nema niti jednu dodirnu tačku sa politikama političkog subjekta čija je kandidatkinja, među kojima značajno mjesto zauzima borba za prava svih marginalizovanih društvenih grupa u koje spada i LGBTIQ zajednica. Nadalje navodi da ni na koji način ne smatra da je ugrožavanje prava LGBTIQ populacije opravданo.

Odredbom člana 7.3 stav (1) tačka 7. Izbornog zakona BiH propisano je da "kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenima ili na drugi način angažiranim u izbornoj administraciji nije dozvoljeno:

- koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati."

Uvidom u kompletan spis predmeta, status sa Facebook profila i članak iz dnevnih novina „Oslobođenje“ od 24.08.2020. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je utvrdila da su politički subjekt Demokratska fronta-Gradanski savez i njegova kandidatkinja A P odgovorani za kršenje člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, jer je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine izjavu A P na Facebook profilu, ocijenila kao jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje prema LGBTIQ osobama.

Odgovornost ovog političkog subjekta i njegove kandidatkinje zasniva se i na činjenici da je A P kandidatkinja za načelniku Općine Novo Sarajevo, što nosi posebnu težinu s obzirom da je kao kandidatkinja javna ličnost i čije riječi se prenose putem medija, pa kao takve postaju dostupne široj javnosti.

Naime, prilikom podnošenja prijave političkog subjekta Demokratska fronta-Gradanski savez, ovlašteni predstavnik ovog političkog subjekta, kao i njegova kandidatkinja A P su u skladu sa članom 1.13 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine potpisali izjave da će se u svojim aktivnostima u potpunosti pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini- Sporazuma o ljudskim pravima su zagarantovana osnovna prava i slobode, među kojima je osigurano uživanje prava i sloboda bez diskriminacije po osnovu spola, rase, boje kože, jezika, vjeroispovjesti, političkog i drugog opredjeljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, pripadnosti nacionalnoj manjini, vlasništva, rođenja i drugog statusa što ukazuje da je kandidatkinja A P svojim istupom povrijedila osnovna prava i slobode, odnosno opredjeljenje LGBTIQ populacije.

Iako Izborni zakon Bosne i Hercegovine ne sadrži definiciju govora mržnje, pri odlučivanju u ovoj vrsti pravne stvari je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine cijenila i Preporuke Komiteta ministara Vijeća Evrope o govoru mržnje kojim ističu da jezik mržnje podrazumijeva sve vrste izražavanja jezika mržnje koje šire ili potiču, promoviraju ili opravdavaju rasnu, polnu, vjersku itd..., kao i druge oblike mržnje zasnovane na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu kao agresivnu prijetnju i neprijateljstvo.

Svojim navodom u objavi na facebook profilu navedena kandidatkinja je nedvosmisleno imala namjeru da svojim porukama širi govor mržnje, a ovakvo izražavanje može izazvati negativnu posljedicu po određenu grupu, u konkretnom slučaju pripadnike LGBTIQ populacije, te prema njima stvoriti prezir i neprijateljstvo, što kod LGBTIQ populacije može izazvati osjećaj straha. Nadalje, javno izražavanje neprihvatanja te skupine u našem društvu može izazvati i nasilje prema pojedincu i grupi.

U objavi na Facebook profilu A P je izražena netolerancija i radi se o zabranjenom ponašanju, jer isto, zbog izraženog neprijateljstva, može u konačnici podstaći nasilje prema LGBTIQ populaciji. Osim što ima karakter omalovažavanja i vrijedanja, jezik mržnje zastrašuje pojedinca ili grupu.

Stoga ovakvo ponašanje ne može biti tolerisano u izbornoj kampanji, ali ni van službenog perioda od 30 dana izborne kampanje. Naime, Bosna i Hercegovina je pogodno tlo za širenje mržnje, posebno na vjerskoj, nacionalnoj pa i rodnoj osnovi. U konkretnom slučaju prekršena su pravila putem internetske komunikacije, a imajući u vidu da je Facebook internetska mreža koja je pristupačna ogromnom broju ljudi i ima veliki broj korisnika, njena upotreba se ne može ograničiti i cijeniti isključivo u 30 dana izborne kampanje. Ovakvo usko tumačenje zakona bi omogućilo kandidatima da nesmetano koriste govor mržnje sve do službenog početka perioda kampanje (30 dana do dana izbora) i tek kada izborna kampanja zvanično počne povedu računa o svom govoru i javnom nastupu da ne bi bili izloženi sankciji. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine ima odgovornost da ove pojave spriječava i ne dozvoli ovakav govor svim ovjerenim političkim subjektima i njihovim kandidatima.

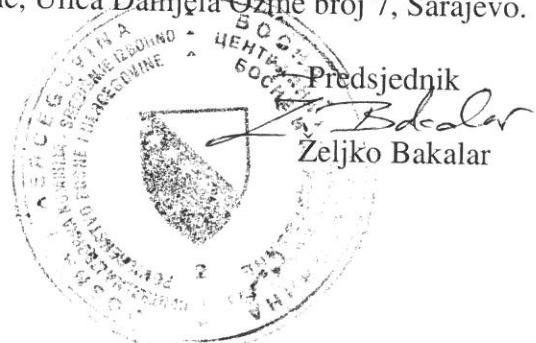
Cijeneći da pisani govor A P ima karakter intenzivne negativne emocije zastrašujućeg i uz nemirujućeg izražavanja o neprihvatanju grupe LGBTIQ populacije koju naziva "povrokom stida", i kako se ovim govorom javno, putem društvene mreže izaziva mržnja prema pojedincima ili grupi sa ciljem propagande netrpeljivosti prema drugima, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine nije mogla, a da ne cijeni da ova izjava ujedno podstiče i opravdava napad na seksualnu orientaciju i diskriminira pripadnike te grupe, što je današnjem društvu nedopustivo.

Kod odmjeravanja visine novčane kazne, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je uzela u obzir težinu učinjene povrede u odnosu na prava i slobode zagarantovana Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni Hercegovini, prema drugom i drugačijem, kao i da je olakšavajuću okolnost cijenila izjašnjenje i izvinjenje političkog subjekta Demokratska fronta-Gradjanski savez, te smatra da je izrečena novčana kazna srazmjerna učinjenom prekršaju.

Na osnovu naprijed izloženog i savjesne i brižljive ocjene svakog postojećeg dokaza posebno, i svih dokaza zajedno i ocjenom sporne izjave A P u iznesenom kontekstu, na način suprotan izričitoj zakonskoj zabrani, Centralna izborna komisija BiH je na osnovu člana 6.7 stav (1) tačka 1), člana 19.9 stav stav (1) tačka j) i člana 19.9 stav (4) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odlučila kao u dispozitivu odluke.

Pravna pouka: Protiv ove odluke, u skladu sa članom 6.9 stav (1) i (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, može se podnijeti žalba Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema ove odluke, koju Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dostavlja putem elektronske pošte ili faks-aparata.

Žalba se podnosi putem Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine i dostavlja se putem faks aparata na broj 033/251-329, elektronskom poštrom na e-mail adresu kontakt@izbori.ba ili lično u sjedište Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Ulica Danijela Ozme broj 7, Sarajevo.

Dostavljeno:

- podnositelju inicijative
- ✓DF-GS
- a/a